

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی ■ رشته: گرافیک (پوستر و نشانه) ترم: ۳ سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: کارگاه طراحی پوستر نوشتاری نام و نام خانوادگی مدرس: سیده سارا قاسمپور مرادی
آدرس email مدرس: line.graphic@gmail.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

جزوه درس: کارگاه طراحی پوستر نوشتاری مربوط به هفته : نهم ■
text: دارد ■ ندارد □ voice : دارد □ ندارد ■ power point : دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه : ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

به نام خدا

جلسه نهم :

خطوط پر کاربرد قالب خوشنویسی در مبحث گرافیک

نوشتن تبیین گفتار است و نوشته را شکل بصری سخن می توان شمرد. از اولین آثار چاپی تا اولین پوستر، نوشته در پیوند با کلام و حلقه واسطه میان محتوی پیام و گیرنده است. نوشته اگر چه در قالب خوشنویسی و یا تایپوگرافی آرایه شود در آثار گرافیکی حایز اهمیت است. پوستر از دو بخش مهم تصویر و نوشته شکل می گیرد. در این مقاله به بررسی اهمیت نوشته در پوستر، و تحولات آن طی یک صد سال اخیر می پردازیم. در تحولات پوستر همواره نوشته نقش و جایگاه ویژه داشته و تغییر آن در تغییر سبک های طراحی گرافیک موثر است. همچنین گرافیک در قرن بیستم از سبک های نقاشی نیز تاثیراتی اخذ کرد که در ضمن این تحقیق بدان پرداخته خواهد شد. این تاثیرات به نحوه کاربرد نوشته یا حروف در سبک های نقاشی مربوط است. به نظر می رسد در طی سال ها با وجود انواع گرایشات و تغییرات کاربرد نوشته در اثر گرافیکی، محور عمده این تغییرات بر خوانایی و وضوح و یا عدم اهمیت خوانایی و روشنی نوشته مطرح گشته است. در چند سال اخیر این بحث به گرافیک ایران نیز کشیده شد.

• کاربرد خط کوفی در گرافیک

خط کوفی اولین خطی است که برای کتابت و تزئین کلام وحی به کار رفته است. اما این بار پس از تحول گوناگون هزار و چهارصد ساله به سوی زبان و بیان معاصر حرکت نموده است. امروزه در کشور ما به دلیل چند نوع خوشنویسی خواناتر و روانتر مانند نستعلیق و نسخ، خط کوفی مورد استفاده زیادی ندارد. به سبب اینکه جنبه های تزئینی در انواع کوفی بسیار فراوان است، می توان به عنوان پایه ای برای طراحی جدید حروف الفبا، در رشته گرافیک مورد استفاده قرار گیرد.

• کاربرد گرافیکی خط نسخ

این خط از نظر گرافیکی بسیار کاربردی و فراگیر است و در پوسترها، آگهی ها و کلیه کارهای گرافیکی از آن استفاده می شود، بخصوص که تنها خطی است که با تکنولوژی چاپ، خود را همراه کرده و به خط روزنامه ای شهرت یافته استنیزهای تبلیغاتی، تجاری، سینماها، کتابها، روزنامه ها و مسابقات، بیان جدید بصری را طلب می کردند. خط و خوشنویسی می تواند این نیازها را برآورده نماید.

• کاربرد گرافیکی خط ثلث

خط رفیعی است که ارتفاع الف در آن هفت نقطه می باشد. بنابر این نسبت به خطوطی نظیر نسخ و نستعلیق و رقعه، بلندتر است. خطی است ایستا و ریتمی که در اثر تکرار، ضربه های عمودی و بلند حروف در این خط ایجاد می شود. القاء کننده قدرت و عظمت است. این احساس خصوصا در برخورد با کتیبه های زیبای ابنیه مذهبی روشنتر است. خط ثلث که در ایران مهمترین کاربرد آن کتیبه نویسی است، دارای بار مذهبی نیرومندی است و برای نوشتن آیات قرآن استفاده می شود. همچنین در مجله ها، پشت جلد کتابها، سرلوحه ها و طرح تمبر، برگذاشتهها و... مورد استفاده قرار می گیرد.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای آرایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

• کاربرد گرافیکی خط نستعلیق

خط نستعلیق که به حق آن را (عروس خطوط اسلامی) خوانده اند از مبدعات خاص ایرانیان است که در آن ذوق و سلیقه لطیف طبع ایرانی کاملاً نمودار است. با توجه به اینکه نستعلیق، خط ملی ایرانی هاست و ارتباط تنگاتنگی با فرهنگ این سرزمین دارد. امروزه الفبا و ترکیبات آن در برنامه های گرافیکی مورد مصرف زیادی پیدا کرده و در بسیاری از نشانه نوشته ها (آرمهای نوشتاری) استفاده می شود.

• کاربرد گرافیکی خط نستعلیق

خط نستعلیق که به حق آن را (عروس خطوط اسلامی) خوانده اند از مبدعات خاص ایرانیان است که در آن ذوق و سلیقه لطیف طبع ایرانی کاملاً نمودار است. با توجه به اینکه نستعلیق، خط ملی ایرانی هاست و ارتباط تنگاتنگی با فرهنگ این سرزمین دارد. امروزه الفبا و ترکیبات آن در برنامه های گرافیکی مورد مصرف زیادی پیدا کرده و در بسیاری از نشانه نوشته ها (آرمهای نوشتاری) استفاده می شود.

• کاربرد گرافیکی خط شکسته

آنچه در این خط از نظر قواعد و اصول خوشنویسی حائز اهمیت است حسن ترکیب و هماهنگی زیاد است. از آنجا که در این نوشته شدن، بعضی از حروف به یگدیگر پیوسته می شوند، شکل کاملتری را تشکیل می دهند. همچنین ضربه های کشیده و منحنی، حروف کوچکتر را در میان گرفته و از نظر گرافیکی، لکه های قویتری را ایجاد می نماید و تکرار لکه های خاکستری را تا انتهای سطر ایجاد می کند و بعد در آنجا به طرف بالا اوج می گیرد تا نگاه را از نو به صفحه بازگرداند. در زمینه گرافیک، این خط به خاطر شیدایی خاصش و بیان شعر گونه ای که دارد، می تواند در زمینه های ادبی، شاعرانه فارسی برای طراحی جلد کتابهای عارفانه و پیامهای شادی آفرین کارتهای تبریک و ساختن آرم و پوستر و طراحی نشانه استفاده شود.

• کاربرد گرافیکی خط معلی

خط معلی برگرفته از اندوخته های ذهنی و خیالی کاتب از خطوط مختلف موجود بوده و از آن به طور مستقیم از هیچ خطی استفاده نگردیده است. این خط، دلنشینی نستعلیق و استحکام نسخ، ثلث را داراست. فرم و حرکتهای انتهایی حروف در این خط که آن را تیز و باریک کرده، از سایر خطوط متمایز نموده است. این خط قابل استفاده در پوسترها و سرلوحه هاست.

پروژه عملی :

جلسه نهم :

- تکمیل و اجرای نهایی نرم افزاری پروژه جلسه هشتم.

پایان آموزش جلسه نهم

Blank area for content.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.